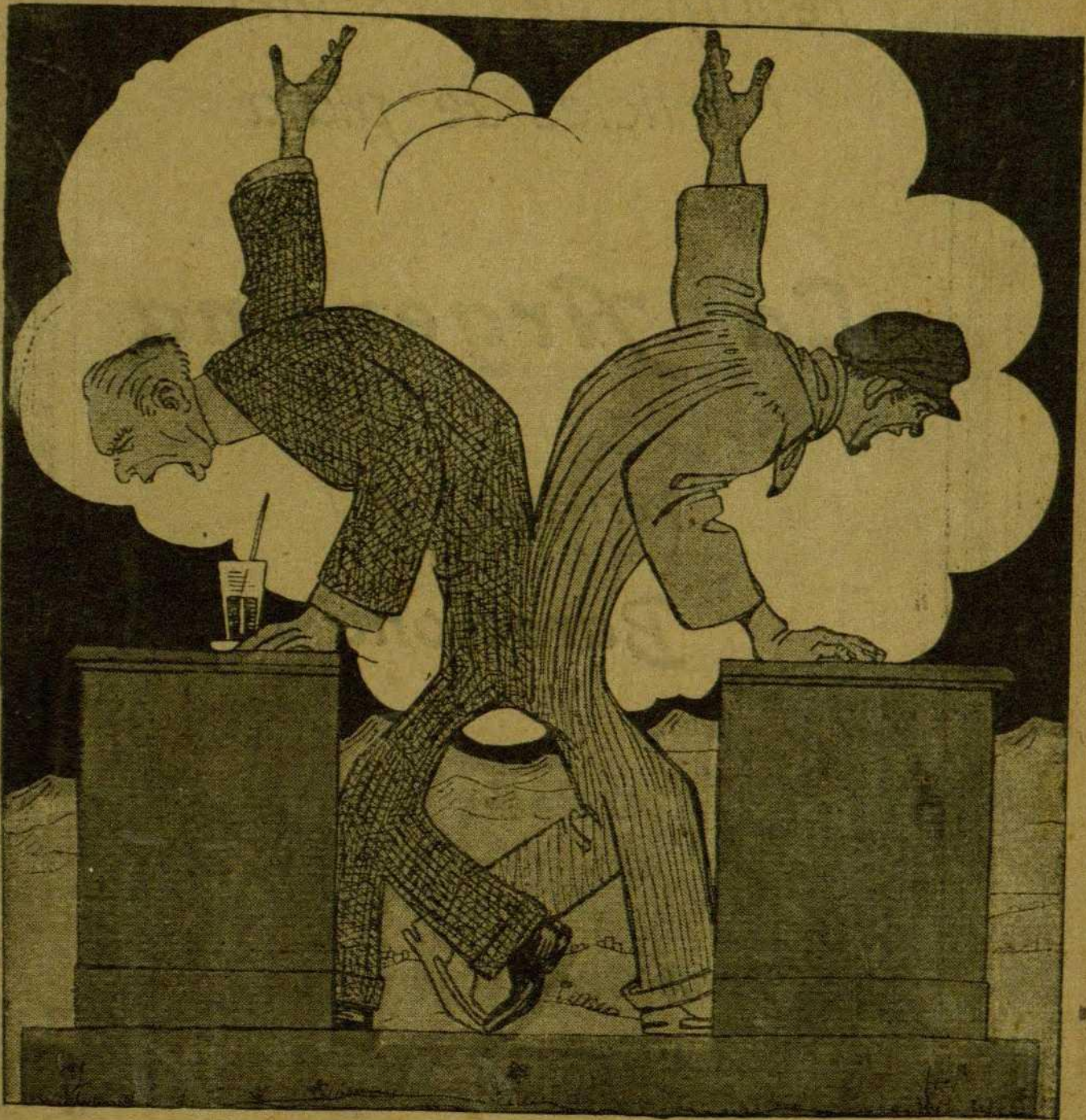

PAPITU

PREGANT A SANTA BÀRBRA

Nosaltres, no podem confondrens ab ells.
La nostra candidatura es la llibertat, es la patria, es el dret del poble.
Doneu per ella la sang si es precis, perquè'l seu triomf es la vostra victòria.
El poble:—Sí, sí, ¡vivaaaa!

Nosotros no podemos confundirnos con ellos.
Votadlo, pues, porque así ¡votais por vuestros derechos vulnerados, por
el honor de la patria, por la libertad esclavizada. Si él obtiene la victoria,
para vosotros serán los laureles.
El poble:—Sí, sí, ¡vivaaa!

*Per joies
i rellotjes de totes menes
i articles de plata*

La Argentina

Portaferrissa, 1

Barcelona

== *Preus sense competencia* ==

3

LA IODHYRINE del **DOCTOR DESCHAMP**
 (Sellos pitulares)
HACE ADELGAZAR
 progresivamente en pocas semanas.
 Es el Especifico por Excelencia de la

OBESIDAD

Unico producto serio, garantido absolutamente inofensivo.
 Sin acción nociva sobre el Corazón, el Estómago, los
 Riñones. No deja arrugas. Conviene a ambos sexos.
 Labor. DUBOIS-LALEUF, 7, Rue Jadin, PARIS (France).
 y en todas las buenas Boticas.

Unicos REPRESENTANTES en ESPAÑA: DOMENECH y A. LOPEZ, Pl. Nueva, 3, BARCELONA.

LA IODHYRINE del **DOCTOR DESCHAMP**
 (Sellos pitulares)
HACE ADELGAZAR
 progresivamente en pocas semanas.
 Es el Especifico por Excelencia de la

OBESIDAD

Unico producto serio, garantido absolutamente inofensivo.
 Sin acción nociva sobre el Corazón, el Estómago, los
 Riñones. No deja arrugas. Conviene a ambos sexos.
 Labor. DUBOIS-LALEUF, 7, Rue Jadin, PARIS (France).
 y en todas las buenas Boticas.

Unicos REPRESENTANTES en ESPAÑA: DOMENECH y A. LOPEZ, Pl. Nueva, 3, BARCELONA.

LA IODHYRINE del **DOCTOR DESCHAMP**
 (Sellos pitulares)
HACE ADELGAZAR
 progresivamente en pocas semanas.
 Es el Especifico por Excelencia de la

OBESIDAD

Unico producto serio, garantido absolutamente inofensivo.
 Sin acción nociva sobre el Corazón, el Estómago, los
 Riñones. No deja arrugas. Conviene a ambos sexos.
 Labor. DUBOIS-LALEUF, 7, Rue Jadin, PARIS (France).
 y en todas las buenas Boticas.

Unicos REPRESENTANTES en ESPAÑA: DOMENECH y A. LOPEZ, Pl. Nueva, 3, BARCELONA.

Panyos
y Novetats

DAVIT
CIRERA

Hospital, 83

BARCELONA

Material FOTOGRAFIC

CASA ESPECIAL PELS AFICIONATS

A DIT SPORT RECREATIU E INSTRUCTIU

OFERIM als nostres favoreïdors, una nova marca de plaques, papers y cartes postals de procedencia americana, coneguda per «The Phenix» Dry Plate C.^o, Ltd., St. Louis, U. S. A. quals preus son baratissims y de resultats inmillorables. Estiguen convensuts de que la persona que visiti una sola vegada la casa VENDRELL, Germans, Canuda, 25, principal, seguirá sempre més provehint-s'hi.

VENIU DONCS Y VOS CONVENCEREU

Coaltar
NOVELLAS

ANTISÉPTIC Y HIGIÉNIC
INGECCIONS Y LOGIONS

Se venen aquests dos productes

en la Farmacia NOVELLAS

Copalchi
NOVELLAS

Antidiabètic nou

(Extret d'una planta mexicana)

77, Rambla de Catalunya. - Barcelona
(Devant monument Clavé)

IMPREMTA

LITOGRAFIA

LLIBRES RATLLATS

JOAQUIM HORTA

Méndez Núñez, 3 y 5 * BARCELONA * Telefon 2326

Fayans Català GRANVIA 615

Dr. BOADA

Mais secrets y de la pell. Estirpació radical del pèl moxi.

De 2 a 4 y de 6 a 7.

Corts Catalanes, 642, 1.er, 1.^a

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Palayo, 38 : Barcelona

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

ESPANYA, trimestre Ptes. 2

ESTRANGER

3

Pago anticipat

PAPITU

Barretada

Avui, diada de la nostra nativitat, es el 25 de Novembre. La gent ha sospitat coincidencies. No, bona gent, PAPITU no bada, PAPITU desitja viure en santa pau ab tots aquells contra'ls quals no pot tornar-se.

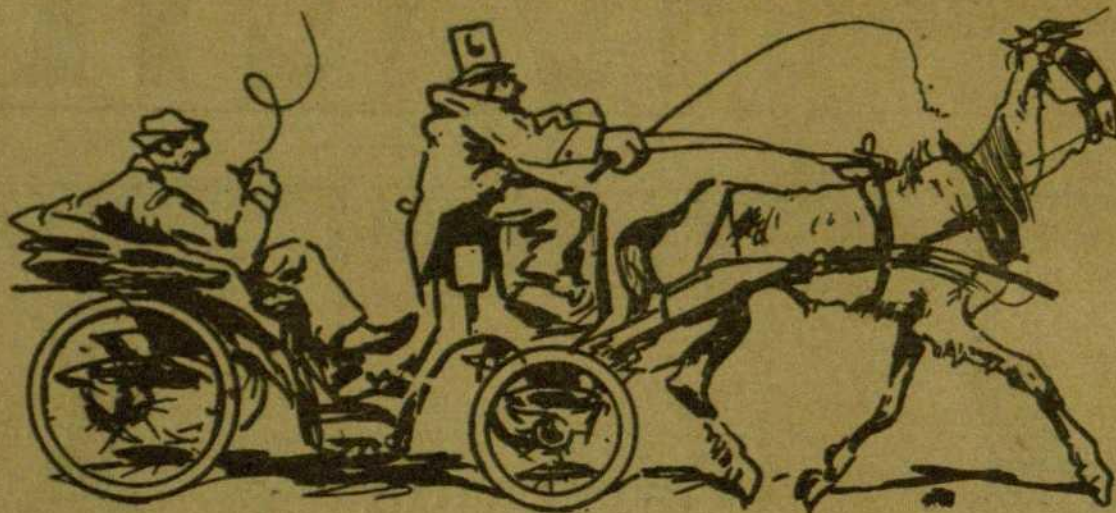
Però PAPITU té ideals encara que no ho sembli. Quina culpa té ell de que'l seu nom de pila fassi riure? Som creients de Catalunya, però devegades semblarem heretges.

Y lo mateix recullirem les excomunions dels conservadors, que'ls menyspreus dels radicals, convensuts de que les idees, com els abrics den Jaume Carner, no deuen renovar-se.

Això sí, la nostra sinceritat, no tindrà preferencies. Si PAPITU té moses, entre tots se repartiran, y a fè que ningú se queixará, porque tindrà'l consol de sentir com tots se queixen.

Rialles, rialles frívoles, però en el fons de PAPITU, se bellugará una joventut creadora. Y l'agredols de la vida, la tragi-comedia humana, passarà per les nostres planes ab música de picarols.

VANITAT

(Dibuix de Ramon Casas)

Falten cinc minuts pera acabar l'hora y encare no he trobat ningú de Vilanova.

EL CORCÓ LÍRIC

U'n podeu dir, poetes y glosadors,
ja'n podeu dir de la Bellesa, del
cel, de les estrelles, del bosc y
dels núvols, y de les aigües dor-
mides en estanys aristocràtics!
Ja'n podeu dir, de flors y de jar-
dins, y de la mar ab aquelles are-

nes, y podeu cantar en sentiment d'expansió espi-
ritual devant les maravelles de Naturalesa mare!

¡Que'n seria d'hermós tot això, si fos pur! ¡Ay,
però no ho es de pur! N'hi há el corcó, el corcó que
sembla l'esperit maligne, que per tot se fica: corcó
de l'ànima, corcó del art, corcó de les cadires del
menjador, y corcó de la lírica: per tot arreu
corcons.

Sembla fatalitat de la eczistencia. Si fugint
l'agressió de la vida anem allà, a les soletats
dels cims, allí surt l'enemic implacable; a ciutat, a
vora mar, a la plana, a l'hora alta, a hora baixa, a
hora mitjana, y a les quaranta hores, y a totes les
hores del dia y de la nit, sempre'l trobareu recalci-
trant, fent la seva obra devastadora.

Sabeu de qui parlo, ¿oy?

Es el venerat y revenerat fonógrafo, el ecsecre-
ble «gramophone», que pera ser encara més traidor,
té això del enredo ortogràfic.

Y casi tots els amics tenen un aparato a casa.
Apenes entreu, vos el solten com si fora un gos
de presa. No hi há medi de deslliurarse; os heu de
«tragar» tot el repertori aquell de jamecs y consti-
pats, heu de passar tot el purgatori líric sense que
vos perdonen ¡ni un tant sols! d'aquells «discos» de
martiri...

Els dies passats, fugint de les gents, m'en havia
anat a montanya. A l'ombra dels pins y mirant la
nostra mar esperansadora, tenia el meu lloc de pau
y de silenci: allí escribia jo, quan... ¡encara se'm
posen de punta els cabells al pensarho!... vaig sen-
tir de sobte la carraspera horrible:

—Ejjjjjuajuaajuaajjjjjj...

Y romp ab tota furia aquella veu.

¡Senyor quina conciencia! declamant allò de:

¡Párate, oh sol...

Però el sol no's parava, ni el fonógrafo tampoc;
y després del sol sortiren uns versos de López Sil-
va, y més avant la imitació del tren...

M'en aní pensant si allò seria accidental; alguns
escursionistes que descansaven;... però al dia se-
güent, a la mateixa hora, altra vegada el «uajjj, ajj,
ajjjjj», y torna a la paramenta del sol ab versos de
l'Espronceda, y el tren, ¡el mateix repertori sense
que cap «disco» se quedés dins la caixa!

Vaig abandonar la pinada, y trobí al plá un lloc
silenciós, ombrívol, ¡era l'assil ensomniat!

Si, ensomni, però dels negres. D'allí al prop,
brollaba una fonteta; però també a l'hora del meu
treball, al compàs del remor fresc de l'aigua, sortia
la efervescencia magnèsica del enemic. ¡Ja hi erem!

Aquesta vegada l'aparato era del genre líric. Vol
dir que'l martiri se sentia desde més lluny. Devia
de ser allò un d'eixos fonógrafos de a vint duros el
disco (tants orfanets que hi han pels carrers!) y que
tenen una trompeta tant imponent com un canó
d'acorassat. Y al altre dia torní, y allí estava. Y al
altre igual.

Sortia Carusso am veu de cresol, y la banda de
la guardia republicana francesa com si toqués dins
d'una petroliera, y la Bella Tortajada quals «cou-
plets» semblaven arrancamenta de queixals, y sor-
tia ¡ay! també el repertori d'òpera.

—Desd'aquell dia que'l vaig trobar fente l'amor no ha tornat
més per casa ¿oy nola?
—Alguna vegada.....
—Be, però no pas senthi jo.

¡Quin repertori, Deu meu! Sempre comensava
per allò tant inevitable de *Tosca*:

—*Ajjjj... vi... si... d'arjjjjite, viiitsi d'amooooore,*
Y a lo millor s'enganxava l'art y no passava de:
—*Viii... si... si... si darte darte darte te te te*
leeejjjjj...

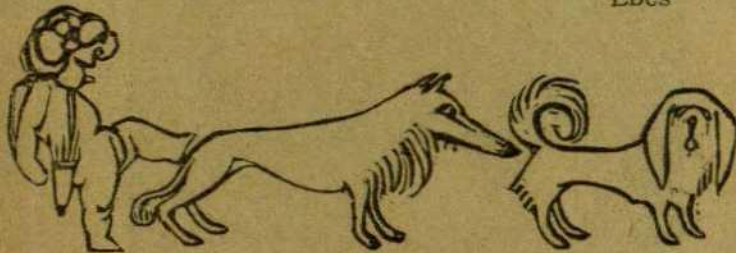
Fugí del camp. Torni a ciutat.
Y el martiri era igual.

En tots els carrers, pels balcons oberts de bat a
bat, (pera que s'enterin be tots els vehins, y rabien
d'enveja) surten els estridents xiscles d'un tenor
famós que canta com si al gosset li xafessen el rave;
o els estornuts de la Banda Municipal ab catarro als
bronquis; o Titta Ruffo cantant l'*Hamlet* com si
tingués el cap ficat dintre d'una *tijarra*.

Y per tot vessa el descarat, el sens modos, ab el
carraspeig y la veueta, y l'amo assessí que vos diu
quan ha arribat el disco que fa quaranta sis:

—Veja: això no es rès; ara sentireu el brindis
de l'Anselmi...

EDUS

Capid: —¡Epitalamis fins pels carrerons! Arri allà...

Els gossos: —¡Ves quina culpa tenim nosaltres, de no poder posar pis.

Castell Heròic

POESIA

*Premiada am l'englantina d'or
y argent en els Jochs Florals.*

LEMA: ¡ FORT !

Are ojats la greu historia
d'un heròic castell feudal.

Desde'l Montseny a la plana
desde la plana a Garraf,
com el Castell de Roc-aspre
maleit si n'hi ha cap!
Son les dotze, son les dotze
si no toquen, tocarán.
Els ballesters tots ja jeuen
a dessobs del murallam;
penjen de les rastelleres
grossos coltells y destrals;
les parpelles ja son cluques;
baillistes ensá y enllá.
Si son cluques, no'n son cluques
si son cluques ningú ho sab.
Una barca ovira'l guaita
allá baix molt lluny, al mar,
qu'encare que fassi lluna
y que blanqueigi'l velam
la boira que la mar rasa
tot ho acaba de tapà.

Si es qu'es barca, o que no es barca
si es qu'es barca, ningú ho sab.
Ja ¡ s'en dona el crit d'alarme
ja apareix el comte, armat,
va tot ell cobert de malles
gros capell de ferre al cap
y en porta tan grossa espasa
afilada d'un tal tall,
que cayent ne deixa un home
mitj partit, de dalt a baix.
Si'l partia o no'l partia,
si'l partia, ningú ho sab.
Ja n'arriben els pirates
ja s'enfilen pel rocam,
ja assoleixen les muralles,
ja'n queden molts d'escapsats
y los seus cossos rodolen
regant les roques am sang,
y alguns al caurer fan ¡xopl!
sobre les ones del mar.
Pro si cauen o no cauen
ningú ho pot assegurar.
Puig me va dir un historiàire
que vaig veure l'any passat,
qu'aital Castell de Roc-aspre,
de les costes de Garraf,
si existia o no existia,
si existia ningú ho sab.

JOSEPH COCA Y PONSÉM.

Per la copia: POMPEYUS GENER

Els electors de les brigades municipals marxant a la victoria.

GLOSES EXORBITANTS

ON amic, tu devens grás. «N'he estat sempre», voldries dir-me. No, t'enganyes. Eres fins avui, corpulent. Avui ja ets grás. Hi há més que un matis aquí. Què es un home grás? Un home grás es un home qui s'estén més lluny de lo que

ell voldria. Aquesta presència en ell d'una quantitat de materia, no lligada a la seva voluntat, no personal en ell, antipersonal, hostil, ens dona precisament la distinció entre l'home grás y l'home corpulent, en el qual, per fortuna seva, la personalitat arriba a flor d'epidermis. L'altre, en cambi, entre la persona y la pell, du quelcom de mort, du la mort. Si la Patologia no especificués el terme al·trament, podríem dir que'l grás es víctima d'una necròsis. En la propietat del seu cós, la fatalitat hi disfruta d'una servitut d'habitació y d'una servitut de pas. Ell s'arronça, amagat al dins d'ell mateix, quan la fatalitat passa. Això l'humilia. Això'l fa sentir-se inferior als homes magres, y, per despit, li dona idees d'igualitarisme absolut. Ser grás predisposa al socialisme, ser magre a l'individualisme. Jaurès es grás. Hervé, el capitost de l'antimilitarisme a Fransa, també. Els magres consideren la seva magrícia com una distinció, com una aristocràcia. No amen, no poden amar la igualtat. Parlen continuament ab gran complacència, de que «están purament en els ossos» de que «sempre han sigut com uns mànecs d'escombra», de «les seves cames de ganguil...» No's pot dubtar de que la magrícia es una distinció. Cap solament discutir quina es la distinció més gran, si la de la magrícia o la d'una piga ben poblada en mitg del rostre. N'hi há que optarien per lo primer; n'hi há que optarien per lo segon. Apressemnos a dir que'ls primers foren en majoria. Perque la flaquetat es una de les coses més preuades al món. Els grassos crudelment ho sofreixen. Aixís proven sovint els més costosos, els més molestosos, els més dolorosos remeis pera amagrir-se. Devegades aquets remeis donen resultat. Fugen les carns y s'esperimenta que'l pès mimva. Per un moment, el grás obra son cor a l'esperança... Ai! Aviat se troba invadit d'una estranya tristor. Ara que han fugit, es que ell sent que aquelles carns tant odiades, tot y sent hostils, tot y sent com mor-

tes, eren ben seves y qu'ell sense adonarse hi havia posat estimació, y que ara es com si s'hagués mutilat ell mateix... Per consolar-se de la pena que això li causa, l'ex-grás cerca la companyia y la societat, pera recullirhi els fruits de simpatia, y de fàcil triomf que l'estat de magrícia comporta... Un desengany nou l'espera... Vetaquí que ara no'l prenen per un magre tampoc. En va les robes li folguen cada día més. En va ha quedat reduït a un pès de criatura... Que'l qui un cop ha estat grás renunciï pera sempre a fer la figura d'un magre. Farà, a lo més, la d'un amagrit.

XENIUS

RELLISCADES

Nosaltres creiem en l'infalibilitat dels periòdics ab tanta bona fè com l'Agulló creu en l'infalibilitat den Cambó, o en Gubern en la den Carner. ¿No ho creieu, llegidors? O es que penseu que com els cuiners de fondes, anem a dir: si volen cuidar-se l'estómac, no menjin mai a les fondes, y si per cas ho fan, no demanin menjars am sucs, sinó carn rostida o fiambres. ¿Si vostès sabessin les porqueries que's fan amb els sucs!...

Hem fet el propòsit de recullir en aquesta secció, tots els cops de puny que donguin a la veritat y al sentit comú els periodistes. Com que allò que va dir en Marquina «el bueno», de que la premsa estava feta per tota classe de personatges menys per escriptors, pot esser una veritat, anem a comprovarho. Així com així, potser l'Eduard Marquina, parlava pensant amb el seu germà, y no es qüestió de que les culpes de la família, caiguin sobre'l front den Cullaré, den Torrendell, den Joan Buscon o de la redacció de *El Progreso*.

Y are, amics, a la feina, a veure com rellisquen els de la classe. Passen els venedors. *La Publí, La Tribuna, El Liberal*. Compren periòdics. Y a la llum dels fanals públics, sota dels quals en Papitu

¡Ah donat Si ho fossis del sexe débil...

Carner acostuma a llegir poesíes, comensem a omplenar la nostra *sportula* de «relliscades.»

Periquín. Domicili, *La Tribuna*. Un nas com una pipa y una ploma més petita que la tirada de *La Publicidad* de la nit. Parla den Puig y Ferrer y li diu pera ferlo enfadar, com si en Puig y Ferrer no n estigués sempre d'enfadat:

Gracias á la despectiva idea que de nosotros tiene el señor Puig y Ferrer, no dudo que hoy se habrá apresurado á leer los periódicos para saber lo que de él y de su obra decimos y le habrán alagado en su foro interno los elogios de unos y le habrán molestado las censuras de otros.

En *Periquín* ha sentit parlar de «fuero interno» però com que està a can Cullaré en lloc de «fuero», escriu foro. Potser volia dir «forro», però en *Periquín* deu saber que no n'hi ha de «forros» externs, que tots son interns. Una casualitat... Tal volta en Puig tingui un «foro» pera'l seu ús particular, y en *Periquín* li ha descobert, però no ho creiem perquè en Puig y Ferrer, tot lo que té ho porta a sobre.

L'Alomar no fa mai les coses a mitjes. Quan té de dir una cosa la diu, encara que hagi promès lo contrari. Posat a ésser pare té nou fills; si fa una poesia l'envia al mateix temps a tots els jocs florals de Catalunya; marxa a Reus y desseguida visita a Tarragona; ve a Barcelona y escriu vuitanta set articles, cent una sportules, dotze conferencies y vintitres brindis. No's prodiga, se vessa.

En el darrer número de *La Campana*, escriu que hauria volgut parlar en la «Casa del Pueblo» als lerrouxistes:

¿Què'ls hauria dit, me preguntèu? No es ara ocasió de pensar-hi, ni jo voldria desflorar avui el parlament que tal volta un dia tindrà la sort d'endregar.

Després d'això, no calia més que firmar ¿oy? Doncs, no senyor. L'Alomar se va trovar ab un dia serè el dia que això escrivia, ab un dia sense trons, sens la sola cosa que l'espanta, y va seguir escrivint, escrivint... ¡Y dues columnes va enjagar als lerrouxistes! Y això que al comensar deia que no volia que se li esbravés el pensament...

El dia que a l'Alomar se li esbravi el pensament en López tindrà de fer una edició extraordinaria de *La Campana*. Y els venedors necessitarán portar els números en carreta.

—¿Què es això?—dirán els vianants.

—Res, que a l'Alomar se li han esbravat les idees.

L'Hurtado va anar l'altre dia a Tarragona, parlant en una vetllada dedicada a l'Alomar. Totes les vetllades celebrades un mes enrera, eren dedicades a l'Alomar. Be, doncs se coneix que l'Hurtado com que no's diu Torres Sampol, va estar eloqüent, engrescant d'allò més a un cronista de Tarragona, molt conegut perquè va comprar una vinya y com que fa versos se va passar una temporada dedicant-li poesíes a la vinya, als ceps de la vinya, a les fulles de la vinya, a la berema de la vinya, a la vinya sense pámpols. Y el cronista viticultor pregunta, en *Catalunya Nova*, lo que podia ésser l'Hurtado, durant la conferencia:

¿Era potser un Aedo de la Pieria helènica transportat entre nosaltres cantant un himne d'una èpica del sentiment? ¿No seria pas el pastor d'Argòlida fill d'Apolo, vencedor d'Hèrcules?

¿Era un Ciceró, un Demòstenes, un Sulpicio, un Graso, ab les sagetes de Cupido pera ferir els cors dels catalans catalaníssims de Tarragona?

Però'l cronista, quatre línies més avall ja no dubta de lo que l'Hurtado además d'advocat y diputat per Terrassa podia ésser, y ens descobreix que l'Hurtado ni es natural de la Pieria helènica, ni rabadà de l'Argòlida, ni fill d'Apolo, ni vencedor d'Hèrcules, ni tira al blanc ab les sagetes den Cupido, malgrat ésser guapo, encara que no tant com en Maseras. L'Hurtado, «es un Aedo sense cítara, cantant pel poble la fama d'un hèroe: l'Alomar.»

¡Doncs si l'Hurtado sense cítara ha engrescat tant als tarragonins, figurintse vostès les coses que dirien si anés en Puig y Cadafalch a Tarragona emportantse la flauta!

Això ens ha fet recordar una anècdota de l'Orobitg, el conegut flemó enganxat a un jove de l'Unió Republicana. Estava parlant en un mitin commemoratiu de la mort de l'Alfred Calderón. Y va comensar així el seu discurs:

«Calderón era más que un grande hombre, Calderón era más que un pensador, Calderón era más que un periodista. Porqué sabéis lo que era Calderón? ¡Calderón era un Sísifo errante!...»

Y el bon poble, se va quedar pensant que en Calderón havia estat una cosa molt rara.

La Veu de Catalunya, en la ressenya d'una conferencia donada per un congregant de la *Lliga del bon mot*, diu que aquesta ha arribat ja a la «virior». Bon profit. Nosaltres també, però no ho diem pera no donar a les senyoretes cap pretext pera dolentes pensades.

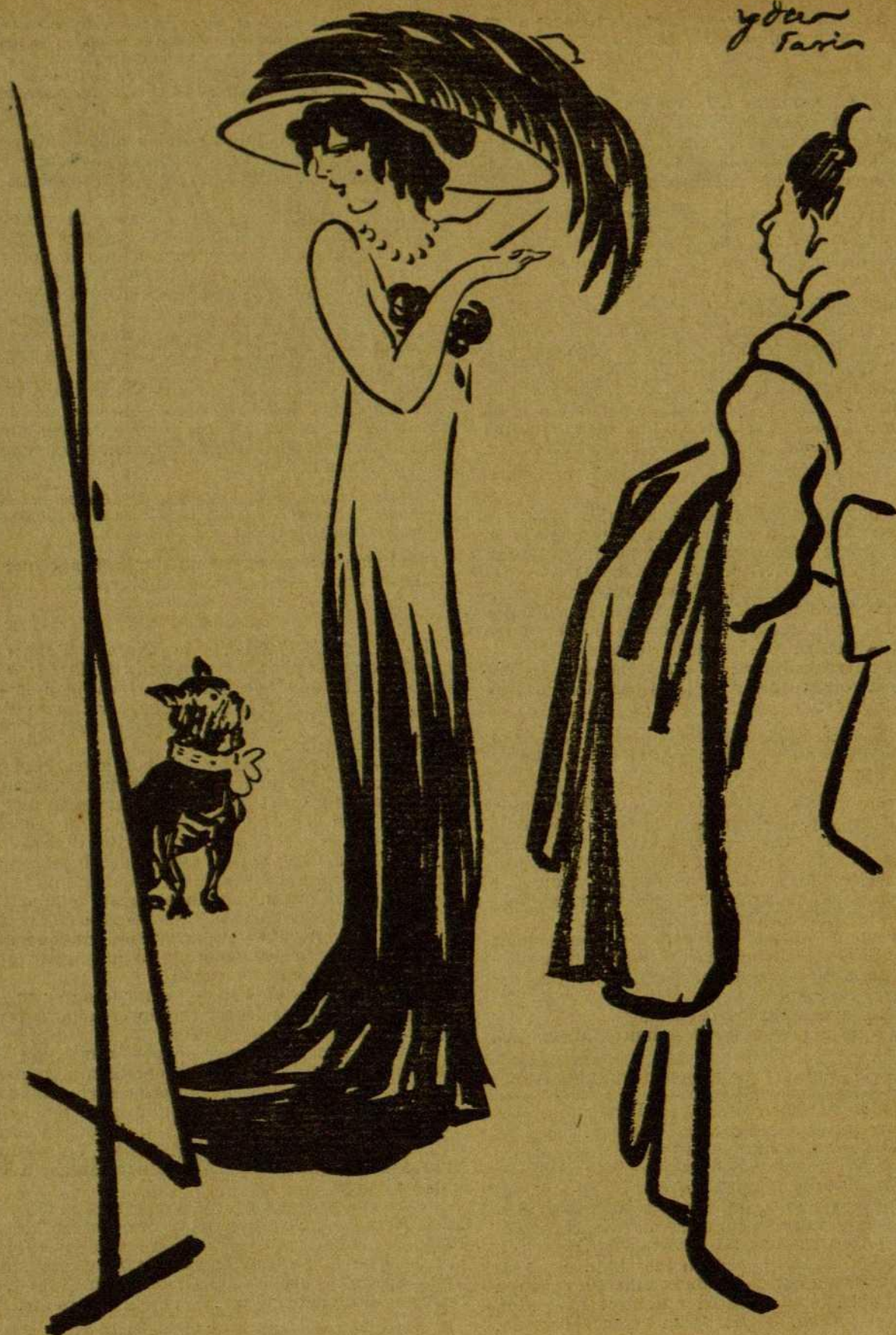
La Veu afegeix que 'ls del bon mot, venen a posar «la primera pedra de la dignitat humana». Això es afirmar que tots fins are hem estat uns indignes y que homes y dones estem com Adam y Eva després de cometre el més original dels pecats.

La Lliga del bon mot de la qual deu formar part *La Veu*, està faltant a la reunió. Y si d'enduvi ja diu que ningú té dignitat, figurinse vostès lo que dirà quan vagi tenint confiança. Cada vegada que vulgui reprimir la grolleria en el parlar, tindrem que querellarnos per injuria y calúnnia. Y aleshores ¡com renegaria la *Lliga del bon mot*!

La ressenya de *La Veu* deu estar feta per en Raventós. Segurament l'escriurà depressa pera tenir temps d'acabar un conte erotic.

De totes maneres PAPITU proposa una *Lliga del bon mot* contra 'ls que parlen y escriuen malament. ¿No't sembla, amic, que s'imposa una profilaxis contra l'oratoria den Martí y Julià, els articles den Culluré, el *Diari de la Rambla*, la prosa den Lluhi y Rissech, la plana literaria d'*El Poble*, els oradors lerrouxistes y l'abracadabrant gongorisme den Valenti y Camp?

Posar una primera pedra, potser no que la posariem, però lo qu'es llensarla, trencant la closca d'alguns, això sí que's lograria. Tant segur es això com que no hi ha cap nacionalista que no sigui trist —mireu les barbes den Pous y den Lluhi—, ni cap diputat de la dreta que no tingui amors furtius.

*Joan
Tarin***ADULACIÓ**

—La senyora està encisadora aquest vespre..... estic segura que al fi podrà pagarme demà la mesada.

La Frívola Gazeta

—Bon dia!
 —Bon dia, mon car.
 —M'esperaves?
 —Llegint.
 —Aprofitaves l'estona?
 —Repasava versos.
 —Ah, versos!...
 —Be cal. Som a la tardor. Fa bon temps. El matí es or, y bronzo, y serenitat.
 —Un xic humida, la serenitat.
 —Més exquisida, doncs.
 —Fora indiscreció demanarte què llegies?
 —En aquest moment això: «¡La chère est triste, helàs, et j'ai lu tous les livres!»
 ¿Se pot ser un contemporani nostre y escriure aquestes coses? Se pot ser. Però lo qu'es nosaltres, no les escriurem pas.—¡Oh, no! tot el contrari; nosaltres sentim que la nostra carn està ben en joia, y que'ns falten molts, molts llibres a llegir. Tot això, en conjunt, ens crea ocupacions.

Per respecte a aquestes, per respecte a les de tothom, sembla que la literatura contemporània tendeixi a devenir més breu. Ningú ha trobat en això una fórmula més artística y definitiva que Juli Renard, l'autor de *Poil de Carotte*. Juli Renard es algú que no cal confondre ab el redactor del *Heraldo de Madrid* y diputat a les Corts d'Espanya, senyor Morote.

Juli Renard publicarà un d'aquests dies un nou llibre. Títol: *Nos frères farouches*. «Els nostres germans esquerps» son les gents dels camps. El gran prosista francès, que les coneix tant, hi estudia les seves ànimes fosques. Minuciosament, segons es en ell habitut, ab petites pinzellades reveladores, barrejant, ab extraordinària vidència, l'observació a la mitologia. Encare ab major dosis de mitologia que d'observació.—«Observar m'enuntja», ha declarat darrerament Juli Renard.

Segons ell, la pretesa malignitat dels rústics es cosa inventada. No existeix sinó en les obres de Balzac y de Maupassant. Quan un rústic prova de ser maligne, devé grosser y bestial... Cal que no s'oblidi que Renard escriu sobre'ls camps de prop de

Paris, y Maupassant escrigué sobre la Normandia.

També's contindrán en el nou llibre algunes *Histoires naturelles*.—¿Saben aquelles definitives revelacions en dugues ratlles en que les coses de la natura venien son secret y de les que, antany, el nostre subtil autor va ferne un llibre? Heusen aquí de noves:

El llargandaix vert.—¡Conta am la pintura!

Els ànecs.—Devant la porta tancada, dormen tots dos junts, y posats a plá, com el parell d'esclops d'una vehina, a casa d'un malalt.

El corb.—L'accent grave sobre'l solc.

El serpent.—La deu milionèssima part del quart del meridià terrestre.

Més *Histoires naturelles*. Aquesta, no desinteressada, sinó tendenciosa. Aquesta es una faula danesa.

Una vegada eren tres mosques. Lliures, gaies, fruien juntes de totes les voluptats que l'ecceixencia depara a les mosques.

L'una d'elles va trobar un bell matí un pot de confitura. ¡Festa! Ja'n tasta, ja hi torna, ja se'n atipa de valent. Però la confitura era vilment falsificada. Presa dels dolors més horribles, reventà la mosca.

Les altres dugues decidiren pera l'avenir, anarhi ab molt compte, en lo de les lleminadures. Però un jorn l'una d'elles s'abatia sobre un bocí de pa. El pa era vilment falsificat. Presa dels dolors més horribles, reventà la segona mosca.

Sola, desesperada, la tersa, no volgué sobreviure a les seves infortunades amigues. Cercà com suicidarse. Va divisar sobre una taula un paper groc, lluent. S'hi llegia: «Paper mata mosques.» L'infelís s'hi precipitá. Però el paper mata mosques era falsificat també. La tersa mosca va viure.

La faula darrera afegeix: «Aquests productes eren de fabricació alemanya.»—El pobre Grandmontagne diria: «de fabricació catalana».

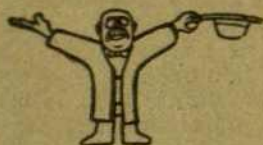
¿Qué hi fá? Se comensa imitant, falsificant. Més tart, am palla i temps, s'arriba a la originalitat, a la perfecció. Principal injusticia en la referida faula darrera: l'anacronisme. Els alemanys van ser,

FRASES FETES. N.º 1

La Confirmació dels fets.

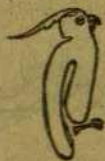
es veritat, fins al 1885 o per enllà, un poble de falsificadors, en l'indústria. Però en 1885 volgueren sortir-se'n d'això. ¿La manera? Van dur a les fàbriques grans químics y grans dibuixants, artistes y sabís. La feina de les mans que havia sigut fins allavors rutinaria y simiesca va enllassar-se am la feina de l'esperit. Però l'esforç de l'època anterior no va pas perdres. Les mans hi havien devingut hàbils; lo qual no té preu.

Si ja d'en Grandmontagne hem parlat, ¿per què no aprofitarho pera dir que solem cometre una injustícia quan el citem emparellat amb el Doctor Unamuno?...—Valgàm Deu, encara hi ha classes. L'un y l'altre són bascongats, l'un y l'altre ens combaten fort. Però aquí s'aturen les semblances. Lo que l'un diu ens importa; lo que diu l'altre, no. Si ara, de sobte, s'acabés el Catalanisme, si s'enfonzés Catalunya com una Atlàntida, y s'en perdés fins el recort, el Doctor Unamuno podria escriure sobre altres coses y bellament; però en Grandmontagne ja no sabria què dir.

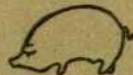

Allavors es probable que's posés a dir mal de l'amèrica llatina.

Problema: ¿Els fruits de l'Amèrica llatina tenen dret a servir de tema de comparació en poesia, en

literatura? Aquesta qüestió, que ja m'havia suscitada alguna vegada la lectura de Ruben Dario y d'altres poetes americans me la reproduceix avui una novela d'un noucentista castellà, a un dels capítols de la qual se diu de les peres d'aigua que «tenen gust de platan...» Haig de confessar que la referencia m'ha sorprès, d'enduvi; y que més aviat hauria comprès que pera donar al públic espanyol l'idea del sabor del platan, se'l comparés al de les peres d'aigua, més conegut aquí... Després he sospitat que l'autor aspirava al mercat d'Amèrica.

Al cap y a l'últim, el platan es fruita vulgarisada aquí. Però, que dir d'aquestes altres comparacions?

«Quisieran besar los reyes
los labios que beso yo.
Rojos como los mameyes,
dulces como el tombocó.»

Per molt temps, la literatura sudamericana, coneguda aquí a través de composicions més tomboçianes y mameyesques les unes que les altres, va donar molt que riure. Però, ¿cóm riuríem avui després de l'admirable, de la formidable *Bailarina de los pies desnudos* de Ruben Dario,—un poema definitiu—la més pura maravella de sensualitat subtilíssima que, després de Sant Joan de la Creu, s'hagi escrit en llengua castellana? Aquí els mots s'ajunten, nous, durs, enters, resplandint com els brillants en una garlanda. Aquí la successió calmosa de ritmes parells eleva les nominacions a solemnitat sense despullar-les d'encís. Aquí totes les aigües de la corrupció s'han adormit fentse tranquiles y transparentes. Aquí...

¡La brevetat, amic meu, la brevetat!...

EL FRÍVOL GAZETILLER.

INDISCRECIIONS

¿No heu sentit mai'l gran content de critiquejar entorn d'una taula de cafè, baixant la veu pera contar uua cosa «que's diu», però que no podem dir-la ni a casa a l'hora del dinar, ni en la dels altres estant de visita? Malparlar es un dels grans contents de la vida. PAPITU, creu en les delícies de la murmuració més que'n el talent d'en Cambó, y pensa seria trista la vida com un drama d'en Gual, si no's pogués mossegar als amics. Y PAPITU fa una invitació a les indiscretes murmuracions, an aquell exquisit plaer del «te vaig a dir una cosa, però no la diguis...»

Damiseles que amagueu darrera una rialleta de nina ingenua, la malícia que us deixaren uns discreteigs escabrosos de saló; mondans confesionaris; picarescs recones de redaccions; pasadissos de teatres que sabeu histories de farandules; cenacles turbulents de cafè; ulls de Mefistofils ciutadans que penetreu en els misteris casolans; llengües que tot ho sabeu y ho dieu tot; plomes d'epígrames, PAPITU, us fa gentilment, el present del seu carnet d'irreverencies, pera que conteu les picardies del vici, del ridícol, y de la vanitat de la ciutat. A la nostra porta hi ha un buzó. Sigui ell com un rusc, ont les abelles del carrer y dels salons, acudeixen a deixar la mel saborosa de les seves ironies y de les xarroteries juvenalesques.

Els reis ja son lluny, ben lluny. Al dia següent d'escoltar una poesia d'en Carner marxaren. Però's monarquics encare parlen de les reials jornades. Y en diuen moltes. A nosaltres ens han contat algunes el fill del porter qu'era del «grupo de los catorce.»

Uns periòdics donaren la nova de que la reina preparava la sorpresa d'un altre infant. Algunes dames se conmogueren y el mateix dia de l'arribada li regalaren una gran toia de flors. Però no feren més que ensenyàrsela. Una dama molt coneguda,

la sostenia en la mà, tota tremolosa per el pes. —Démenla. Es muy hermosa—va dir la reina.—No, no—respongueren les dames—dado su delicado estado, podrían las rosas marearla.

La reina rigué:

—No, si no es verdad, si eso es cosa de los periódicos.

Les dames enrogiren. Alló era una enorme impertinencia. Però nosaltres ens hem enterat de que no era alló lo pitjor, sinó que alguna dama, pera estar de moda, havia volgut imitar a la reina.

Conta en Michelet que després de la presa de la Bastilla, va aumentar extraordinàriament la població de París. El 14 de Juliol havia estat una nit de llibertat y d'amor. A Barcelona no dubtem que creixeran també's natalicis després del viatge regi, perque algunes dames han volgut, pera posar-se a la moda, seguir comptes en la Gasetta.

La Lliga va suspendre la vetllada que normalment celebra's dilluns a Novetats, pera que's ls seus socis poguessin assistir al concert reial de l'Orfeó, el qual s'asegurava cantaria en castellà molt ben ensajat *Els Segadors*.

Are la Lliga, imposa a l'empresa de Novetats no's posin en les seves vetllades les comedies d'en Pous y Pagés, perque es de l'esquerra.

D'aixó s'hen diu «periode constructiu.» Però vostès no saben qu'en Pous te

fills per valor d'uns 2000 kilos, y que necessita's trimestres més qu'en Cambó a n'en Prat de la Riba.

Evangelí de la dreta:

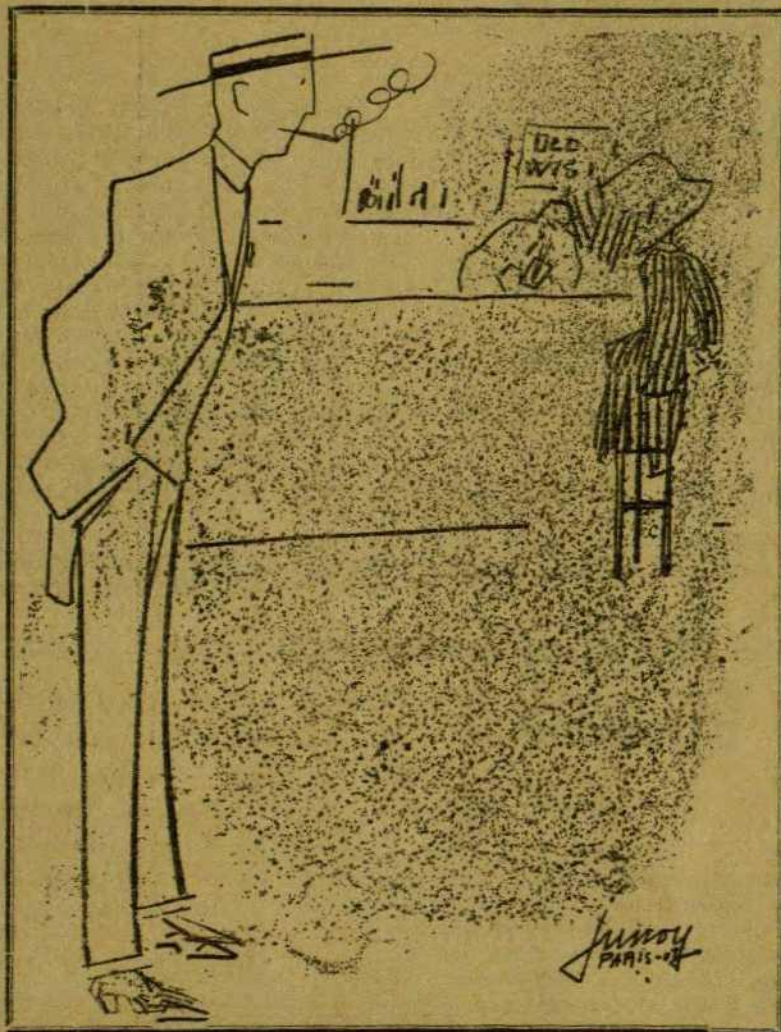
Al rey la vida y la hacienda
se han de dar...

(Alcalde de Zalamea.)

El que no tingui dinés que calli

(Pere Grau.)

No's extranya això, lo que'ns extranya es que an en Gual no se li revolti'l seu interior no posant l'«Endemà de bodes», perque la Lliga opina que's escriptors de l'esquerra deuen representar ab la

Atipantse de Whisky la Consuelo fa conquestes. Y avans despatxantlo, engrescava als homes.... An aquesta, l'ordre de factors no deu alterar-li'l producte.

família escenes de la fam en l'Índia, dedicantse a fer els experiments d'en Papús. Deu ésser un altre misteri de dolor...

Quan el marquès de Robert va oferir un ball de gala als monàrquics, va il·luminar esplèndidament la fatxada. Però desseguida que'ls reis entraren en el palau del marquès, les llums de la fatxada s'apagaren, augmentant en claretat les dels salons. El bon marquès, com nosaltres fem a casa ab les bombetes de l'electricitat, havia descobert una enginyosa combinació de llum. Decididament, també'ls nostres aristòcrates són homes pràctics: reben als reis ab comptador.

També ens han dit que va llogar uns quants mossos, però que aquestos se deien Puig, Amorós, Pallarès, responnent pels seus cognoms. El marquès tota la nit els va cridar familiarment pels seus noms de pila, Josep, Carles, Geroni, pera que'ls invitats se pensessin que un servei tant numerós no era llogat, sinó de casa.

Però això son parladeries de la gent. L'any passat, ja ho feren corre això den Ferrer y Vidal (Don Joan).

L'Unió Republicana va elegir dos candidats: en Francesc Layret y en Pau Salmerón. Els elegits, representaven la vitalitat del partit: un homenatge a un mort y un invàlid, que té tots els nostres respectes.

Els nacionalistes republicans, com partit jove, elegeixen a un viu: el reverent pare Cruells. A la Lliga, busquen un candidat ben catòlic, ben ric y ben subordinat. Y si potser que no parli pera no destorbar.

En Junoy proposava a l'Ignasi Iglesias, perque en Junoy ja se sab que es sentimental y del poble. Però la junta municipal de l'Unió Republicana no li va fer cas. An en Junoy no se l'escolten més que a la Lliga.

Lo que'ns estranya es que volguessin proclamar an el fill den Salmerón, perque «apenas si se llama Pablo». Ademés, la diputació hereditaria, es una innovació no gaire democrática. Per això l'altre dia demanava un elector:

—¿Què ha deixat gaires fills, en Salmerón?

—¿Per què ho dieu?

—Home, perque tinc por de que no hagin acordat el copo.

L'altre dia, un editor va cridar a un amic nostre. ¿Què li sembla?—va dirli—¿tindria èxit un periòdic d'esqueles, una mena d'orgue de les neotafies?... Home—va respondre l'altre—això es macàbric, sembla un xisto den Rusiñol. Però, vaja, jo crec que sí, perque si no fos pels morts, ¿qui llegiria *La Vanguardia* y *El Brusi*?

—Y quin titol li posaria?

—*La Veu dels Morts*. Ademés, ja tinc director.

—¿Sí? Doncs ja sé qui es. En Xavier Viura.

El nostre amic está equivocat. El poeta Viura es un xicot alegre, encare que sembla un desmai. No falta cap nit a Novetats quan posen *El somni d'una nit d'estiu*, y el xicot s'entreté donant pessics místics a les ballarines. Com que está escrivint *Les flames* del goig no'ns estranya que's dediqui a la galanteria y a guaitar a les dones quan pugen y baixen dels tranvies. Cadascú se fabrica l'inspiració ab lo que pot, y en Viura, dramaturg inèdit, se contenta ab coses petites que té a mà.

La tardor barcelonina

per Francesc Pujols

Jo tenia una gran masia, en la montanya catalana y la vaig cremar. Després ja diré perque la vaig cremar. El foc va ser tan intens que les parets transparentaben com vidrieres y en l'iglesia del poble del altre costat de la montanya, van tocar la campana. Jo m'vaig espantar perque'm vaig pensar que cridaba als feligresos perque acudissin a apagar el foc—després ja diré perque'm vaig espantar.— Però no n'hi havia per espantarse perque era que am la resplandor del incendi se van pensar que comensava a clarejar el dia y la campana ho anunciaba. Jo vaig corre per aquells boscos a la llum de les flames llegint el cuadro sinóptic que vaig compondre en altre temps per classificar les caricies que les dones donan per enamorar y tenir aixís un camí d'orientacions en el camí de desorientacions a que l'amor conduëix. De manera, que avans de passar endavant, publicaré aquest cuadro sinóptic, pel qui vulgui trovar orientació en el camí de l'amor—en quant a la orientació que's necessita per entendre lo que explico, ja la donaré després.

Are, avans de publicar el cuadro sinóptic, faig constar que les dones se divideixen en dos grups: 1.er les que fan caricies y 2.^{on} les que no'n fan.

El següent cuadro sinóptic, inclou no més les del primer grup. De les del segon grup no s'en parlarà perque sent un grup que's subdivideix en dos: 1.er les que enamoren am desdenys y 2.^{on} les que ni desdenyen ni enamoren, resulta que a nosaltres no'ns interessen ni les que pertanyen a aquestes subdivisions ni els desdenys.

CUADRO SINÓPTIC

PER CLASSIFICAR LES CARICIES QUE LES DONES FAN PER ENAMORAR

PRINCIPI FONAMENTAL

Les caricies per enamorar son sempre falses

DIVISIÓ

de les dones, segons aquest principi:

1.^a

Les que no saben que aquestes caricies han de ser falses.

2.^a

Les que saben que aquestes caricies han de ser falses.

SUBDIVISIÓ

de la primera divisió

1.^a

Les que les volen falses sense saber que ho han de ser.

2.^a

Les que si sapiguessin que son falses, no les farien.

SUBDIVISIÓ

de la segona divisió

1.^a

Les que les fan perque saben que son falses.

2.^a

Les que saben que son falses, les volen fer verdaderes.

L'ànima dels enamorats se cargola pel cuadro sinóptic com una flama procurant trovar el secret que li expliqui'l secret de la seva estimada; en quant a explicar el secret de lo que diu, l'explicaré més endavant. La meua ànima no's cargolava pel cuadro sinóptic, sinó que's retorcia pel meu cos com les flames de l'incendi per la masia que jo acababa de cremar. Els aucells cantaven com si sortís el sol y el bosc era roig com una cabellera de dona rentada amb aigua oxigenada.

(Se continuará)

L' HUMOR DELS AVIS

Dibuix d'Ortego.—«Museo Universal» de Madrid 1868.

—¿Que precio tiene el cuarto desalquilado?
—No sirve para V.
—¿Porqué?
—Porque es V. muy viejo y el casero no quiere que se mire nadie en la casa.

Dibuix de T. Padró.—«Lo Noy de la Mare», Barcelona 1896.

—He fet un gran negoci: He deixat per un any cent duros al 50 %¹⁰⁰, cobrantme avants los interessos, de modo que sols li he tingut de donar cinquanta duros.

—¡Ah tonto! ¿Perque no'ls deixavas per dos anys y aixís no haurías tingut que donarli res?

L' HUMOR ESTRANGER

Dibuix Ch-Léandre de «Le Rire»

C. Léandre

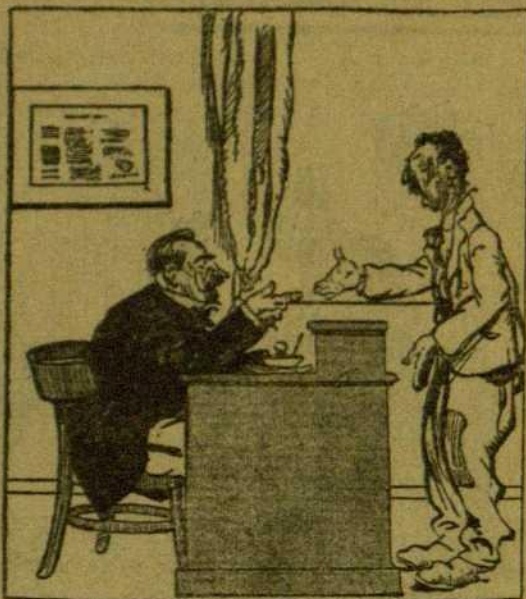
Mr. Georges Clémenceau.

Dibuix de Poulbot de «Rions».

—Què'm portes aquí?
—Els quinze céntims, mare.
—Y doncs, que no has tirat la carta al bussó!
—Calli, dona; he esperat un moment que l'estanqué badava i l'he tirada d'amagat

Dibutx de L. Burret de Rions.

—De manera, qu'al lliensar-se la vostra sogra per la finestra vos no haveu fet res pera retenirla?
—He corregut desseguida al pis de sota, pro, la pobreta ja havia passat.

Dibutx de L. Forain.—Comedie Parisienne.

Que vos porti fins al Camp den Mars per sis rals? Cà, no senyors no: prefereixo pagarvos un doble.

El Dr. Pompeyus Gener en el Congrés de Profetes

Tenim la satisfacció de comunicar als nostres llegidors que'l Dr. Pompeyus Gener tornà a n'aquí del seu viatge a Stokolm, aont va anar per assistir al Congrés de Profetes. Nosaltres qu'estabem amb ansia feia dies perque no arribava, hem sabut que la tardansa's deu a haver fet el viatge de regrés per la India. Segons se'ns assegura el Dr. Gener va anar a la India per saludar a alguns dels seus amics a qui feia molt temps que no havia vist. Se'ns ha dit que un rajà de la India el va obsequiar regalantli un elefant y una serp y fent cremar una viuda en honor seu.

No podem respondre de la veritat d'aquests fets, perque'l viatge està rodejat de tal misteri qu'es impossible saberne la veritat neta. Lo que podem assegurar es que al passar per Turquia el Doctor Gener, el qual portaba els seus dos lleons domesticats, un empleat de la casa del soldà que sabia de memoria *La Mort y el Diable* y coneixia al Doctor Gener per fotografia, el va veure quan assentat en una de les taules de fora d'un café de Constantinopla, donava sucre als lleons, y tiràntseli als peus, com es costum en aquell país, el va abraçar per les cames y li va pregar que anés a fer una visita al soldà, que tindria molt gust en veure'l. El doctor Pompeyus Gener se va escusar dient que no portaba roba a propòsit, perque viatjava d'incògnit però l'empleat del soldà sabent la confiança que hi há entre'l seu sobirà y el doctor, no va permetre de cap manera que passés per Constantinopla sense entrevistar-se ab ell.

Diuen que quan el soldà va saber que'l Dr. Gener portaba els lleons, va demanar que hi anés amb els lleons y tot, perque al mateix temps de tenir el

gust de conversar am la persona de talent qu'es el Dr. Pompeyus Gener, tindria ocasió d'admirar els lleons domesticats.

El Doctor Gener, que com tots sabem, es home que li agrada cumplir amb els amics va anar a visitar al soldà, el qual va convidarlo a dinar. El soldà va fer grans elogis dels lleons, que estaven ageguts un a cada banda de menjador, però el Doctor Gener va notar que am tot y admirarlos no li feien gaire goig. El doctor Gener, que com acabem de dir y tothom sab, li agrada quedar be amb els amics, al veure la por del soldà, se treu el revolver y pam! mata un lleó y pam! mata l'altre. El soldà que va comprendre desseguida l'obsequi del Doctor, li va dir:

—Gracies, Gener! M'heu tret un pes del cor. Y varen continuar menjant.

Suposem que en un altre número podrem donar notícies concretes del viatge del Doctor Gener, si es que s'aclareixen les versions contradictories que corren. Are, referent al Congrés de Profetes, se diu que'l Doctor Pompeyus Gener se va descuidar de ferse cridar a l'hora y va arribar al Congrés quan els Profetes sortien. Sabem que'ls hi va dirigir frases escusantse y que'ls Profetes molt honrats de poder estrènyer la mà del il·lustre Doctor català y catalanista, varen apressurar-se a escusarlo, sentint moltíssim haverse vist privats de la col·laboració del Doctor Gener.

Nosaltres també ho sentim, perque ens hem quedat sense saber lo que varen profetisar els congressistes, encara que dades les qualitats notables del Doctor Pompeyus Gener, no necessita haver assistit al Congrés per saber lo que han dit. Afortunadament per ell y per nosaltres té prou inventiva per inventarse lo que passà en el Congrés de Profetes.

17
PERE TOR

SASTRE

Tailleur

PELAYO, 44, 1.ER

BARCELONA

DR. BOADA : Mals secrets y de la pell. Estirpació radical del pèl moxi.
De 2 a 4 y de 6 a 7. Corts Catalanes, 642, 1.ª 1.ª

Gran Fàbrica de Cotilles LA BARCELONESA

Carme, 38 - Sucursal: Tamarit, 162 (encants)

Especialitat en la confecció de cotilles a la mida

Taller especial per compostures

BON GUST Y FORMALITAT

NOTA: Aquesta casa no admet cap pago per adelantat dels encàrrecs que se li confien.

Fàbrica d'Articles pera viatge **Joan Casanovas**
de

Especialitat en capses mostruaris

Mundos, Maletes, Sacs de viatge, etc.

Balmes, n.º 8

BARCELONA

Per anuncis a aquest periòdic
dirigirse a l'Administració:

Pelago, 38

Fàbrica de Paraigües
Ombres y Vanos

Portaferriça, 10 : Barcelona

E. BLY TALLER DE FOTOGRAVAT
Barbará, 35, pral.

J. CREUS PINTOR DECORADOR
Clarís, 117

DR. BOADA : Mals secrets y de la pell. Estirpació radical del pèl moxi.
De 2 a 4 y de 6 a 7. Corts Catalanes, 642, 1.ª 1.ª

19
CAMISERIA

y CORBATERIA

Mocadors, generos de punt y bisutería

Vda. Masana y Llorens

Boquería, 12 y Quintana, 2

BARCELONA

Confeccions pera senyora

Especialitat en nuviatges

y CAMISES A MIDA pera home

—Si, si, senyor Carnet, anirà bé, i y té d'esser dessonadat!
 —Es probable, perquè creguim qu'està fins a la nou del coll